

AZZAL KEZDŐDIK, HOGY KEVESEBB A TÁMOGATÁS, MINT AMIRE SZÁMÍTOTTAK – A SZEGEDI TIK ÜDÍTŐ KIVÉTELNEK SZÁMÍT

Nagyberuházások – nagy kudarcok?

Ha nagy építkezés kezdődik valahol, a helybeliek már várják, hogy nagy botrány is lesz. Az utóbbi évek kudarcjai a Magyar Építőművészek Szövetsége szerint mind hasonló okokra vezethetők vissza, amelyeket meg lehetett volna, illetve meg kellene előzni – és ezúttal nem a korrupcióról van szó.

CSONGRÁD MEGYE
BAKOS ANDRÁS

A gazdasági világválság és a korrupció két olyan tényező, amely biztosan ártott az utóbbi évek nagyberuházásainak. Ezen túl azonban még egy sor körülményt lehet említeni, amelyek mind közrejátszanak abban, hogy a régóta várt ház, út, főtér, fürdő építését kisebb-nagyobb botrányok kísérik. A legfőbb botrány mégis az, amikor a műről kiderül, hogy rossz a minősége.

Azzal a helyzettel nem nagyon lehet mit kezdeni, amikor az építendő kevesebb pénzt tud a munkára fordítani, mint amennyit akart; vagy az áfaszabályok miatt, vagy azért, mert kevesebb támogatást nyert – felelt kérdésünkre Kálmán Ernő, a Magyar Építőművészek Szövetségének elnöke.

Ilyenkor gyakran méltatlan alkudozás kezdődik a beruházó és a kivitelező között, a beépített anyag minősége gyengébb, a munka olcsóbb lesz, emiatt gyakran rosszabb is.

Kálmán szerint a többi probléma mind jogi természetű.

A szegedi TIK-et a jól sikerült épületek között tartja számon a szakma. Tényleg csak a munkaszervezésen múlik? FOTÓ: FRANK YVETTE

Az egyik ilyen például az, hogy a közbeszerzési eljárásoknál azt a fontos körülményt nem vizsgálják meg eléggé, hogy a pályázó alkalmas-e egy akkora munka elvégzésére. Ez pedig fontos kritérium lenne. – A műszaki ellenőrzés mostani rendszere sem működik jól, a gyakorlat az, hogy a műszaki ellenőrök a beruházó és a kivitelező közötti vitákat, ellenté-

teket próbálják elsimítani – mondja az elnök.

Az építészsakmának viszont az nem használ, hogy a kiviteli terv készítését – szerzői jogi okok miatt – gyakran a tanulmányterv készítője nyeri el, nincs többszintű pályázat, igazi verseny. Közben pedig jellemző a tervező munka presztízisére, hogy az építkezés közben tartott egyeztetéseket

fütetlen helyiségekben, olyan körülmények között tartják a kivitelezők, ahol alapos megbeszélésre nincs lehetőség. Nem jó továbbá, hogy nálunk nem működik a tervellenőri intézmény, amelynek a kivitelezhetőséget, a kockázatokat kell vizsgálnia.

Magyarországon ma a beruházások értékének 2 százaléka a tervezői díj. Az építő-

művészek rigai összejövetelén a házigazdák nagyon szép és jól sikerült új épületekbe vittek el vendégeiket, ezeket a házakat a beruházás értékének 8–13 százalékáért tervezték. Kálmán szerint Magyarországon is vannak jó példák, ilyenek a felsőoktatási fejlesztési program keretében készült egyetemi épületek, mint a szegedi TIK.

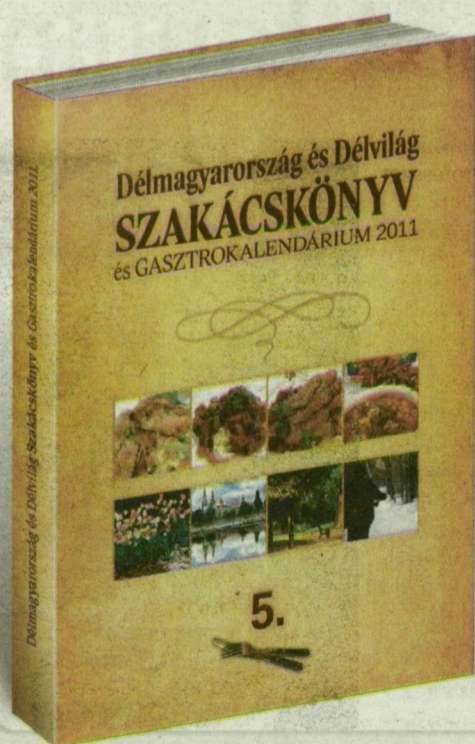
– A mi szövetségünket több mint száz évvel ezelőtt hozták létre Lechner Ödönék, a minőségi építészettel szemben elkötelezettek szakmai szervezeteként – mondja az elnök. – Jellemző, hogy ők is azt szerették volna elérni, s most nekünk is az a célunk, hogy a jogalkotók állapítsanak meg minimális tervezési díjat, amely garantálja, hogy a szakmai színvonal ne csökkenjen.

Damoklész kardja

Ami a szegedi tanulmányi és információs központot illeti, nem cáfolja az építőművészek szövetség elnökének tapasztalatát Majó Zoltán, a Szegedi Tudományegyetem fejlesztési igazgatója. Díjak sora bizonyítja, hogy ez a ház tényleg jól sikerült. – Ugyanez a tapasztalatunk a gazdaságtudományi kar épületével kapcsolatban, és a Dugonics téri építkezés is remek munka – mondja az igazgató. Hozzáteszi rögtön: volt olyan beruházásuk, amivel nem jártak ilyen jól. A TIK esetében az úgynevezett FIDIC-protokollt alkalmazták, ami következetesebb tervezést és szervezést jelent. Ez eljárásnak a beruházó, a tervező, a kivitelező és a műszaki ellenőr mellett a független mérnök is szereplője. Ő Majó szerint olyan, mint egy független könyvvizsgáló, vagy inkább mint a Damoklész kardja. Neki kell aláírnia a számlákat is.

Boltról boltra jár, és nem talál semmit? Különleges karácsonyi ajándékot keres?

DÉLMAGYARORSZÁG/DÉLVILÁG KÖNYVEK
A sikersorozat folytatódik!

Vásárolja meg
„SZAKÁCSKÖNYV ÉS
GASZTROKALENDÁRIUM 2011”
kötetünket!

- Több mint 200 oldalon
- B/5-ös méretben, kemény táblás kötésben, fényes papíron
- Több tucat recept, egész oldalas ételfotókkal
- 2011-es kalendárium, horoszkópok, rendezvénynaptár
- Kertelő rovat – Bálint gazda tanácsaival

A megszokott minőségű sikersorozat új kötete most verhetetlen áron!

ELŐFIZETŐKNEK: 1.490 Ft
NEM ELŐFIZETŐKNEK: 1.990 Ft

Hogy a választott ajándékötlet valóra váljon:

- Küldje el címünkre (Délmagyarország Kiadó, 6701 Szeged, Pf. 153) a mellékelt szelvényt, a választott termék rovathoz hiánytalanul kitéve 2010. december 13-ig.
- vagy keresse fel ügyfélszolgálati irodáinkat
- vagy küldjön e-mailt a terjesztes@delmagyar.hu címre
- vagy hívja a 06-80/821-821-es ingyenes számot.

MEGRENDÉLŐ-SZELVÉNY

Igen, megrendelem a könyvet példányban.*

Név: _____

Cím: _____

Telefonszám: _____

Előfizetői azonosítószám: _____

*Az előfizetői kedvezményes ár minden megrendelt példányra érvényes.
A 2010. december 13-ig beérkezett megrendelések alapján a könyvet 2010. december 23-ig a Délmagyarország és a Délvilág kézbesítői ingyen házhoz viszik. A könyv ellenértékét számla ellenében a kézbesítőnél kérjük kiegyenlíteni. A kiszállítás a megrendelések beérkezésének sorrendjében történik. A később beérkezett kötetek később kerülnek kiszállításra.

Ajándékozzon Délmagyarország/
Délvilág előfizetést, vagy lepje meg
gyermekait, unokáit BREKI gyermekmagazzinnal!

Az ajándékról névre szóló karácsonyi kártyát
állítunk ki, amelyet akár személyesen is
átadhat, vagy kívánságára
a megajándékozott címére
elküldjük.

Sőt! BREKI magazin rendelése esetén féléves előfizetés mellé egy katicás színesceruza-készlet, az 1 éves megrendelés mellé egy gyermekesernyő is a karácsonyfa alá kerül.

A MEGAJÁNDÉKOZOTT ADATAI

Név: _____

Cím: _____

Telefonszám: _____

AZ AJÁNDÉKOZÓ ADATAI

Név: _____

Cím: _____

Telefonszám: _____

A karácsonyi kártyát:
 A megajándékozott címére kérem.
 Az ajándékozó címére kérem.

Az ajándék előfizetések 2011. januártól érvényesek.

Kérjük, jelölje be a választott terméket és időtartamot:

	DÉLMAGYARORSZÁG	DÉLVILÁG	BREKI
Negyedéves	☐	☐	☐
Féléves	☐	☐	☐
1 éves	☐	☐	☐